



**SISTEM FONETIK BAHASA MANDARIN:
SATU KAJIAN KE ATAS KONSONAN INITIAL YANG
DITUTURKAN DI KUCHING, SARAWAK**

WEE SHEAU PING

**DISERTASI INI DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI
SEBAHAGIAN DARIPADA SYARAT MEMPEROLEHI
SARJANA LINGUISTIK**

**SARJANA LINGUISTIK
FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK
UNIVERSITI MALAYA**

2002

Perpustakaan Universiti Malaya



A510823362

PENGHARGAAN

Terlebih dahulu saya ingin merakamkan penghargaan yang setinggi-tingginya kepada Puan Janet Yong Yang Eng, selaku penyelia yang tidak jemu dan penuh sabar semasa membimbing saya serta memberi tunjuk ajar kepada saya dalam usaha menyiapkan kajian ini.

Saya juga ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada pensyarah Jabatan Pengajian Tionghua, Profesor Madya Dr. Chia Oai Peng yang sudi meluangkan masa untuk menyemak disertasi ini.

Ribuan terima kasih juga ingin saya ucapkan kepada Cik Ho Wei Wei yang telah banyak membantu saya dalam usaha menjalankan kajian ini, serta subjek-subjek kajian ke atas segala kerjasama yang diberikan.

Akhir sekali, saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada ibu bapa, suami dan anak saya atas pengorbanan dan sokongan yang diberikan sepanjang penyediaan disertasi ini.

ABSTRAK

Kajian ini cuba meneliti variasi *Huayu* yang wujud dalam kumpulan penutur tertentu di kalangan orang-orang Cina di Kuching, Sarawak. Dalam kajian ini, penyelidik mengenalpastikan sebutan konsonan initial variasi *Huayu* tersebut yang berbeza dari konsonan initial *Huayu Standard*.

Data kajian ini diperolehi menerusi soal selidik, ujian bacaan dan rujukan keperustakaan. Bunyi-bunyi ujaran dirakamkan dalam bentuk teks lanjutan dan suku kata berasingan untuk mengenalpasti keselarasan ujaran subjek-subjek kajian dalam dua bentuk tersebut. Sesuatu ujaran yang berbeza dengan ujaran *Huayu Standard* diandaikan sebagai suatu variasi di kawasan kajian. Transkripsi bunyi-bunyi ujaran ditulis dalam simbol IPA untuk menggambarkan bunyi-bunyi dengan lebih jelas.

Penganalisan data menunjukkan bahawa variasi tersebut bersifat kumpulan dan individu. Hanya variasi yang bersifat kumpulan dapat membuktikan wujud suatu variasi di kalangan mereka yang dikaji. Secara keseluruhannya, kajian ke atas konsonan initial variasi *Huayu* di kawasan kajian menunjukkan wujud variasi dalam konsonan initial retrofleks [tʂ tʂ^h ʂ ʂ] dan alveolo-palatal [ç].

Faktor-faktor yang menyebabkan kewujudan variasi tersebut melibatkan proses simplifikasi, pengaruh bahasa ibunda, pengaruh bunyi-bunyi yang berhampiran dan pendidikan yang tidak begitu mementingkan sebutan *Huayu Standard*.

Dengan memastikan variasi yang wujud serta faktor-faktor yang mempengaruhinya, penyelidik juga mencadangkan beberapa saranan untuk mempromosikan pertuturan *Huayu Standard*.

ABSTRACT

This study attempts to investigate the variety of *Huayu* which exists in a certain group of Chinese speakers in Kuching, Sarawak. In this study, the researcher examined the production of some initial consonants in a variety of *Huayu* which are different from the initial consonants in Standard *Huayu*.

The present data was obtained through questionnaires, reading tests and literature references. Utterances were recorded in the form of continuous text and single syllables in order to identify the pronunciation consistency of the subjects between the two forms. In this study, a substantial number of utterances were found to differ from that of Standard *Huayu*, and is considered as a variety of *Huayu*. The transcription of utterances were written in IPA symbols for clearer descriptive comparisons.

In general, the existence of such a variety in the region of study as confirmed by the data, shows that the variety exhibits group and individual characteristics. The existence of a variety in retroflex [ʈ ʈʰ ʂ ʂ] and alveolo-palatal [ç] is also demonstrated within the *Huayu* variety.

The factors that contribute to the existence of this regional *Huayu* variety involve simplification process, influence of mother tongue, influence of closely similar sounds, and teaching which does not emphasize the pronunciation of Standard *Huayu*.

Based on the present identification of the existing variety and its causal factors, the researcher has also made several suggestions in order to promote the pronunciation of Standard *Huayu*.

1.5	Batasan Kajian	14
1.6	Kepentingan Kajian	17
Bab 2 : Kajian		
2.0	Tinjauan Kajian Berkaitan	18
2.1	Penghasilan Bunyi	20
2.1.1	Penghasilan Bunyi Konsonan Secara Umum	22
2.1.2	Penghasilan Bunyi Vokal Secara Umum	27
2.2	Konsonan Initial Atau Onset Suku Kata <i>Huayu</i> Standard	29
2.3	Vokal Bahasa <i>Huayu</i> Standard	41
2.4	Konsonan Akhiran Atau Koda Suku Kata <i>Huayu</i> Standard	43
2.5	Alofon Vokal Dalam <i>Huayu</i> Standard	43
2.6	Nada <i>Huayu</i> Standard	47
2.7	Suku Kata <i>Huayu</i> Standard	48
Bab 3 : Metodologi Penyelidikan		
3.0	Pengenalan	49
3.1	Latar Subjek	49
3.2	Instrumen Kajian	53
3.2.1	Soal Selidik	53
3.2.2	Ujian Bacaan	55
3.2.3	Kamus	58

3.2.4	Temubual	60
3.3	Prosedur Kajian	62
3.4	Analisa Data	65
Bab 4 : Analisa Data, Dapatan Kajian Dan Perbincangan		
4.0	Pengenalan	69
4.1	Pemaparan Hasil Kajian	70
4.1.1	Pemaparan Hasil Kajian Ujian Bacaan Bahagian A	70
4.1.2	Pemaparan Hasil Kajian Ujian Bacaan Bahagian B	79
4.2	Ciri-ciri Distingtif Konsonan Initial Yang Dikaji	99
4.3	Intepretasi Dapatan Kajian	105
Bab 5 : Kesimpulan Dan Cadangan		
5.0	Pengenalan	111
5.1	Kesimpulan	111
5.2	Implikasi Kajian	115
5.3	Cadangan Untuk Kajian Selanjutnya	118
	Bibliografi	119
	Lampiran A – Ciri-ciri Distingtif Dalam Sistem SPE	123
	Lampiran B – Soal Selidik	128
	Lampiran C – Ujian Bacaan Bahagian A	132

Lampiran D – Ujian Bacaan Bahagian B	133
Lampiran E – Transkripsi Ujian Bacaan Bahagian A	141
Lampiran F – Transkripsi Ujian Bacaan Bahagian B	149

SENARAI GAMBARAJAH

Gambarajah 1.0 : Peta Lokasi Kawasan Kajian	3
Gambarajah 2.0 : Organ-organ Dalam Penghasilan Bunyi	21
Gambarajah 2.1 : Kedudukan Pita Suara Dalam Penghasilan Bunyi	22
Gambarajah 2.2 : Vokal Kardinal	28
Gambarajah 2.3 : Penghasilan Konsonan Initial [p ^h] & [p]	30
Gambarajah 2.4 : Penghasilan Konsonan Initial [t ^h] & [t]	30
Gambarajah 2.5 : Penghasilan Konsonan Initial [k ^h] & [k]	31
Gambarajah 2.6 : Penghasilan Konsonan Initial [f]	32
Gambarajah 2.7 : Penghasilan Konsonan Initial [s] & [ʃ]	32
Gambarajah 2.8 : Penghasilan Konsonan Initial [ʂ] & [x]	33
Gambarajah 2.9 : Penghasilan Konsonan Initial [ts ^h] & [ts]	34
Gambarajah 2.10 : Penghasilan Konsonan Initial [tʂ ^h] & [tʂ]	34
Gambarajah 2.11 : Penghasilan Konsonan Initial [tʃ ^h] & [tʃ]	35
Gambarajah 2.12 : Penghasilan Konsonan Initial [m]	36
Gambarajah 2.13 : Penghasilan Konsonan Initial [n]	36
Gambarajah 2.14 : Penghasilan Konsonan Initial [l]	37
Gambarajah 2.15 : Penghasilan Konsonan Initial [ɭ]	38
Gambarajah 2.16 : Penghasilan Konsonan Initial Separuh Vokal [w]	39

Gambarajah 2.17 :	Penghasilan Konsonan Initial Separuh Vokal [j]	39
Gambarajah 2.18 :	Penghasilan Konsonan Initial Separuh Vokal [ɥ]	40
Gambarajah 2.19 :	Vokal <i>Huayu</i> Standard	41
Gambarajah 2.20 :	Penghasilan Vokal Khas	42
Gambarajah 2.21 :	Penghasilan Konsonan Akhiran [ŋ]	43
Gambarajah 2.22 :	Empat Nada <i>Huayu</i> Standard	47
Gambarajah 4.0 :	Daerah Artikulasi [tʂ ^h tʂ] & [ts ^h ts]	100
Gambarajah 4.1 :	Daerah Artikulasi [ʂ] & [s ʃ ʒ]	101
Gambarajah 4.2 :	Daerah Artikulasi [ʈ] & [s]	102
Gambarajah 4.3 :	Daerah Artikulasi [ɟ] [dʒ] & [j]	103
Gambarajah 4.4 :	Daerah Artikulasi [x] & [f]	104
Gambarajah 4.5 :	Bentuk Bibir [ɥ] & [j]	105

SENARAI CARTA

Carta 1.0:	<i>Zhuyin Zimu</i> atau <i>Zhuyin Fuhao</i>	9
Carta 1.1a :	<i>Hanyu Pinyin</i> - Konsonan Initial	10
Carta 1.1b :	<i>Hanyu Pinyin</i> - Vokal & Konsonan Akhiran	11
Carta 1.1c :	<i>Hanyu Pinyin</i> - Vokal Khas	11

SENARAI JADUAL

Jadual 2.0 :	Proses Penghasilan Bunyi	20
Jadual 2.1 :	Daerah Artikulasi	24
Jadual 2.2 :	Diftong & Triftong <i>Huayu</i> Standard	42

Jadual 2.3 :	Syarat Kewujudan Alofon [a]	44
Jadual 2.4 :	Syarat Kewujudan Alofon [o]	44
Jadual 2.5 :	Syarat Kewujudan Alofon [ə]	45
Jadual 2.6 :	Syarat Kewujudan Alofon [e]	45
Jadual 2.7 :	Syarat Kewujudan Alofon [i]	46
Jadual 2.8 :	Syarat Kewujudan Alofon [u]	46
Jadual 2.9 :	Syarat Kewujudan Alofon [y]	47
Jadual 3.0 :	Penggunaan Bahasa Mengikut Pelbagai Situasi	51
Jadual 3.1 :	Pendedahan Kepada <i>Huayu</i> Standard	52
Jadual 3.2 :	Konsonan Initial Dalam Bahagian A	56
Jadual 3.3 :	Konsonan Initial Separuh Vokal Dalam Bahagian A	57
Jadual 3.4 :	Konsonan Initial Dalam Bahagian B	57
Jadual 3.5 :	Konsonan Initial Separuh Vokal Dalam Bahagian B	58
Jadual 3.6 :	Konsonan Initial Dalam <i>Xiandai Hanyu Cidian</i>	59
Jadual 3.7 :	Konsonan Initial Separuh Vokal Dalam <i>Xiandai Hanyu Cidian</i>	60
Jadual 4.0 :	Variasi Dalam Konsonan Initial Frikatif Retrofleks Tak Bersuara [ʂ] Bahagian A	72
Jadual 4.1:	Variasi Dalam Konsonan Initial Afrikat Retrofleks Aspirasi Tak Bersuara [tʂ ^h] Bahagian A	74
Jadual 4.2:	Variasi Dalam Konsonan Initial Afrikat Retrofleks Bukan Aspirasi Tak Bersuara [tʂ] Bahagian A	75
Jadual 4.3:	Variasi Dalam Konsonan Initial Frikatif Alveolo-Palatal Tak Bersuara [ʧ] Bahagian A	76
Jadual 4.4:	Variasi Dalam Konsonan Initial Malaran Tak Bergeser Retrofleks Bersuara [ʤ] Bahagian A	77

Jadual 4.5:	Variasi Dalam Konsonan Initial Plosif Dwi-Bibir Aspirasi Tak Bersuara [p ^h] Bahagian A	78
Jadual 4.6:	Variasi Dalam Konsonan Initial Separuh Vokal Malaran Tak Bergeser Palatal Bersuara [ɕ] Bahagian A	79
Jadual 4.7 :	Variasi Dalam Konsonan Initial Frikatif Retrofleks Tak Bersuara [ʂ] Bahagian B	80
Jadual 4.8:	Variasi Dalam Konsonan Initial Afrikat Retrofleks Aspirasi Tak Bersuara [tʂ ^h] Bahagian B	85
Jadual 4.9:	Variasi Dalam Konsonan Initial Afrikat Retrofleks Bukan Aspirasi Tak Bersuara [tʂ] Bahagian B	88
Jadual 4.10:	Variasi Dalam Konsonan Initial Frikatif Alveolo-Palatal Tak Bersuara [ç] Bahagian B	91
Jadual 4.11:	Variasi Dalam Konsonan Initial Malaran Tak Bergeser Retrofleks Bersuara [ɟ] Bahagian B	93
Jadual 4.12a:	Variasi Dalam Konsonan Initial Plosif Dwi-Bibir Aspirasi Tak Bersuara [p ^h] Bahagian B	96
Jadual 4.12b:	Variasi Dalam Konsonan Initial Plosif Dwi-Bibir Bukan Aspirasi Tak Bersuara [p] Bahagian B	96
Jadual 4.13:	Variasi Dalam Konsonan Initial Frikatif Velar Tak Bersuara [x] Bahagian B	98
Jadual 4.14:	Variasi Dalam Konsonan Initial Separuh Vokal Malaran Tak Bergeser Palatal Bersuara [ɕ] Bahagian B	99

SENARAI SINGKATAN

1. SPE : Sound Pattern of English

Carta Fonetik Antarabangsa (IPA)

CONSONANTS	Bilabial	Labiodental	Dental	Alveolar	Postalveolar	Retroflex	Dorsal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Glottal
Plosive	p b			t d		ʈ ɖ		k g	q ɢ		ʔ
Nasal	m	ɱ		n		ɳ		ŋ	ɴ		
Trill				r					ʀ		
Tap or Flap				ɾ		ɽ					
Fricative	ɸ β	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ		x ɣ	χ ʁ	ħ ʕ	
Lateral fricative				ɬ ɮ							
Approximant				j		ɻ		ɰ			
Lateral approximant				l		ɭ		ʎ			
Ejective stop	p' b'			t' d'				k' g'	q'		
Implosive	ɓ ɗ			ɗ				ɠ ʄ	ɗ		

Where symbols appear in pairs, the one to the right represents a voiced component. Shaded areas denote articulation judged impossible.

DIACRITICS

Voicless	h̥	h̜	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿
Voiced	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿									
Advanced	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Retracted	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿			
Centralized	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Mid-centralized	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Advanced tongue root	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Retracted tongue root	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿			
Tongue root	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Uvular	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-uvular	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Glottal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-glottal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Glottal-uvular	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Laryngeal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-glottal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-glottal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-glottal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-glottal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-glottal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-glottal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-glottal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-glottal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-glottal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-glottal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ	h̩	h̪	h̫	h̬	h̭	ḫ	h̯	h̰	ẖ	h̲	h̳	h̴	h̵	h̶	h̷	h̸	h̹	h̺	h̻	h̼	h̽	h̾	h̿		
Pharyngeal-laryngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal-uvular-pharyngeal	h̟	h̠	h̡	ḥ	h̤	h̥	ḩ																									

Ciri-ciri Distingtif Dalam Sistem SPE

1. Vowels: [+syl, - cons, +son]

	i	ɪ	ɨ	ü	u	ʊ	e	ɛ	ɜ	ʌ	ö	õ	o	ɔ	æ	a	ɑ	ʌ
high	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
low	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+
back	-	-	+	-	+	+	-	-	+	+	-	-	+	+	+	+	-	+
labial	-	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	+	+	+	-	-	+
tense	+	-	+	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	-	+	

2. Sonorant consonants and glides: [-syl, +son]

	m	ɱ	n	ɳ	ɲ	ɳ	l	ɭ	r	y	w	h	ʔ
cons	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-
nas	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-
lat	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	-	-
cont	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+	-
cor	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-
lab	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-
ant	+	+	+	-	-	-	+	-	-	+	-	-	-
spread	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
constr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
high									+	+	+	+	-
back					+	+	-		+	+	+	+	-

3. Obstruents: [-syl, +cons, -son]

	p	p'	ɸ	f	t	t'	θ	s	ʃ	c	ç	k	k'	x	q	χ	h
-voiced																	
+voiced	b	β	β	v	d	d'	ð	z	ʒ	ʒ	g	g'	ɣ	ɣ	ɣ	ɣ	ɦ
cont	-	-	+	+	-	-	+	+	+	-	+	-	-	-	+	-	+
cor	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-
lab	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ant	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
constr	-	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-
high												+	+	+	+	+	-
back												-	-	+	+	+	+
low												-	-	-	-	-	+

Sumber: Halle, M dan Clements G.N (1991)